

IZVIĐAJNA (EKSPLORATIVNA) ISTRAŽIVANJA

Medijska Osobnost
d.o.o. Split

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.

Izviđajna istraživanja

- Eksplorativno istraživanje - početno istraživanje kojem je svrha razjasniti i definirati prirodu problema istraživanja.
- Kada ga primijeniti u praksi?
- Uobičajeno i preporučljivo u situacijama kada istraživač nema dovoljno iskustva ni znanja o predmetu istraživanja.

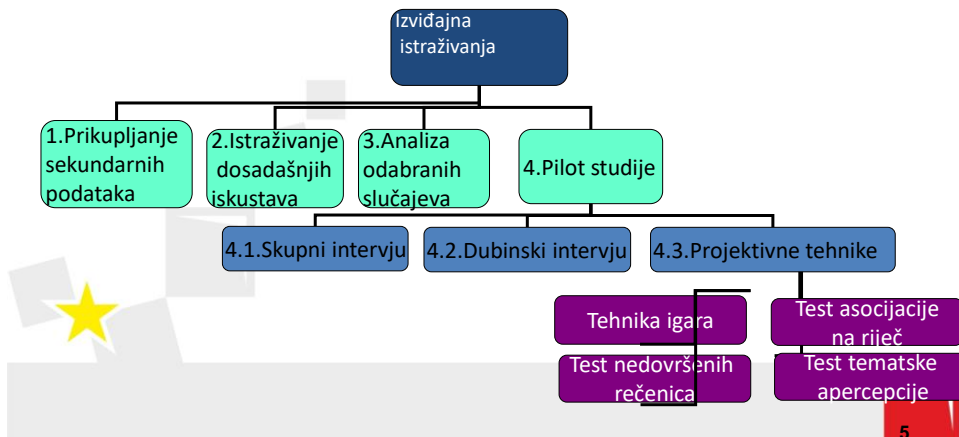
-
- Eksplorativno istraživanje se koristi kod:
 - *dijagnosticiranja tržišne situacije* – stanja na tržištu
 - Kako bi se definiralo konkretan problem u poslovanju, detaljno upoznao njegovu prirodu i uzroke nastanka problema. Nalazi istraživanja su platforma definiranja modela primarnog istraživanja.
 - *Odabira modela provedbe prikupljanja primarnih podataka*
 - Optimalna pristup i efektivna metoda.

3

-
- Eksplorativno istraživanje je racionalno kod:
 - *otkrivanja novih poslovnih ideja* - nastoji se potaknuti i nove ideje o proizvodu, promociji itd... Anketiranje se provodi s ciljem otkrivanja i nezadovoljenih potreba potrošača,
 - donošenja odluke o načinu i modelu provedbe primarnog istraživanja.

4

- Praktični modeli provedbe u suvremenoj praksi:

Prikupljanje sekundarnih podataka

- Najbrži i najekonomičniji put do postavljanja hipoteza istraživanja.
(**Hipoteza** je nedokazana pretpostavka koja objašnjava neke činjenice ili pojave a može se empirijski provjeriti)
- Provođi se:
 - Pregledavanjem dostupnih internih baza podataka
 - Pregledavanjem svih raspoloživih vanjskih baza podataka

Istraživanje dosadašnjih iskustava

- Temelji se na prikupljanju postojećih znanja iskustava i ideja od stručnjaka u nekom području
- Uzorak osoba koje sudjeluju u ovakvom istraživanju se naziva **uzorak poznavatelja** ili **eksperata**
- Postupak istraživanja je obično neformalan, razgovore sa stručnjacima mogu voditi svi koji će se baviti prodajom, promocijom i sl.

Analiza odabranih slučajeva

- Detaljne analize poslovnih slučajeva sličnih konkretnoj situaciji koja se istražuje
- Analiza se može provesti na primjeru:
 - Dviju ili više poduzeća koja prodaju sličan proizvod
 - Segmenata prodaje (istraživanje na dva različita tržišta, istraživanje prodaje na dva različita segmenta kupaca i sl.)
- Slučajevi s izrazito dobrim i izrazito lošim ishodima smatraju se posebno korisnima

- Prednosti analize odabranih slučajeva su:
 - Uočavanje povezanosti svih čimbenika u poslovanju
 - Opis stvarnog događaja, nema sažimanja podataka statističkom obradom
 - Prikuplja se mnoštvo točnih i preciznih podataka
- Slabosti analize odabranih slučajeva su:
 - Istraživanje je najčešće neformalno
 - Analiza podataka se temelji na intuiciji istraživača
 - Uopćavanje na temelju proučavanja poslovnih slučajeva može ponekad dovesti do pogrešnih zaključaka

9

Pilot studije

- Ispitanici su uglavnom iz skupine za koju se smatra da će biti potrošači proizvoda.
- Pod izrazom pilot studija podrazumijevaju se različite istraživačke tehnike, od kojih su tri temeljne:
 - Skupni intervju (**focus group interview**)
 - Dubinski intervju (**depth interview**)
 - Projektivne tehnike (**projective techniques**)

10

Skupni intervju (focus group interview)

- *Skupni intervju je nestrukturirani intervju slobodnog tijeka, proveden s manjom skupinom ljudi*
- Način izvođenja:
 - Bez formalnog upitnika
 - Koristi se podsjetnik za intervju
 - Ispitivana skupina zna da će sudjelovati u razgovoru koji je dio istraživačkog procesa
 - Skupinu čini od 6 do 10 sudionika + moderator

11

Skupni intervju, prednosti i nedostaci

• Prednosti – Sinergija – <i>Efekt lavine</i> – Stimulacija – Sigurnost – Spontanost – Otkrivanje novih spoznaja – Specijalizacija – Znanstveno praćenje – Sadržaj – Brzina – Mogućnost djelovanja na sastav skupine	• Slabosti – Kvaliteta značajno ovisi o kvaliteti moderatora. – Moderator može umanjiti kvalitetu provedbe intervjuja – Uzorak nije reprezentativan – ako intervjuirane osobe ne predstavljaju prosječnog potrošača

12

Primjer: *Skupni intervju*

- Koji su tipični segmenti kupaca filameta za 3D printere?
- Koji su tipični segmenti kupaca recikliranih plastičnih peleta?
- Dileme za razriješiti *Skupnim intervjuom*: kako ostvariti pozitivan publicitet projekta u javnosti (s koji se dionicima povezati), kako ciljane segmente kupaca učinkovito informirati o našoj ponudi, kako kod njih potaknuti empatiju prema našoj ponudi i sl.

Primjer: *Dubinski intervju*

- *Dubinski intervju je relativno nestrukturirani, ekstenzivni intervju u kojem intervjuer postavlja mnoštvo pitanja i nastoji dobiti što opširnije i detaljnije odgovore koji više ulaze u srž istraživanog problema.*
- Način izvođenja:
 - Intervjuer i ispitanik
 - Intervjuer je najčešće visokoobrazovana osoba (obično psiholog)
 - Traje od 1 do 2 sata
 - Troškovi ovakvog istraživanja su visoki, zbog individualnog pristupa većem broju ispitanika.

Primjer: *Projektivne tehnike*

- Temelje se na pretpostavci da se ljudi jednostavnije i slobodnije izražavaju neizravno.
- *Projektivne tehnike su indirektno, neizravno sredstvo ispitivanja, koje ispitaniku omogućuje da "projicira" svoje osjećaje i uvjerenja na treću osobu, na neki drugi objekt, ili je stavljen u situaciju rješavanja postavljenih zadataka.*

15

Projektivne tehnike

- Najčešće korištene projektivne tehnike su: test asocijacije na riječ, test nedovršenih rečenica, tehnika treće osobe, tehnika igre uloga i test tematske apercepcije.
 - Test asocijacije na riječ
 - Tehnika kod koje se ispitaniku predočava jedna po jedna riječ (od većeg popisa pojmova) i od njega traži da odgovori prvom riječju koje se može sjetiti kao asocijacijom.
 - Test nedovršenih rečenica
 - Tehnika kojom se od ispitanika traži da niz započetih rečenica dovrši prvom riječju ili frazom koje se sjeti
 - Tehnika treće osobe
 - Projektivna tehnika u kojoj ispitanika pitamo za razloge zbog kojih treća osoba radi to što radi ili što treća osoba misli o nekom proizvodu ili usluzi

16

- Test asocijacije na riječ (ispitaniku se predočava jedna po jedna riječ iz većeg popisa pojmova povezanih s ciljem istraživanja i od njega traži da odgovori prvom asocijacijom na taj pojam.
- Test nedovršenih rečenica (od ispitanika se traži da niz započetih rečenica dovrši prvom riječju ili frazom koje se sjeti)
- Tehnika treće osobe (ispitanika pitamo za razloge zbog kojih se neka treća osoba ponaša kako se ponaša, ili ga pitamo što treća osoba misli o nekom proizvodu)
- Tehnika igre uloga (od ispitanika se traži da se ponaša kao neka druga osoba u zadanim uvjetima)
- Test tematske apercepcije (ispitaniku se predočavaju fotografije, skice, crteži na temelju kojih se od njega traži da pojasni o čemu se radi).

17

- Test asocijacije na riječ
 - Tehnika kod koje se ispitaniku predočava jedna po jedna riječ i traži da odgovori prvom riječju koje se može sjetiti kao asocijacijom: **plavo; narančasto; žuto**
- Test nedovršenih rečenica
 - Tehnika kojom se od ispitanika traži da niz započetih rečenica dovrši prvom riječju ili frazom koje se sjeti: **važan segment kupaca našeg proizvoda će biti(zemlje); taj segment će to kod nas kupovati zbog; sirovinu ćemo najjednostavnije osiguravati preko.....**
- Tehnika treće osobe
 - Projektivna tehnika u kojoj ispitanika pitamo za razloge zbog kojih treća osoba radi to što radi ili što treća osoba misli o nekom proizvodu ili usluzi: **zašto bi nam predstavnici JLS pomogli u prikupljanju sirovina (terensko odvajanje otpada)?**
- Tehnika igre uloga
 - Od ispitanika se traži da se ponaša kao neka druga osoba u određenim uvjetima: **zamislite da ste načelnik neke JLS i argumentirajte možete li ostvariti pozitivan politički publicitet ako preuzmete ulogu aktivnog dionika u našem projektu.**
- Test tematske apercepcije
 - Kakve biste skice, i fotografije pokazali gradonačelniku Knina i njegovim suradnicima vezane uz projekt kako biste osigurali potporu u realizaciji projekta?

18

Hvala na pažnji!!!

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

E
S
F
UČINKOVITI
LJUDSKI
POTENCIJALI

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.

